

Overvintring av fuchsia

Hvorfor bry seg med overvintring?

Overvintring av fuchsia er ofte et spørsmål om økonomi. Hver plante som fortsetter neste sommer betyr 25-45 kroner spart, og for hvert år blir plantene større og mer imponerende. Dersom man har til hensikt å stamme opp fuchsia, eller skape spesielle fasonger (pilarer, vifter, ringer o.l.) trenger man planter som er flere år i alder og vekst.

Fuchsiaenes naturlige kuldemotstand

er ikke tilstrekkelig for norske vintre. Fuchsia er en tropeplante - riktignok fra kjølige og våte klimaer i fjellene - men frost er en av de største farene for plantene på våre breddegrader. Hardføre sorter som har overvintret ute vil ofte skyte nye skudd bare fra røttene, og det vil gå langt ut på sensommeren før de er på høyde med planter som har overvintret innendørs.

Forberedelser om høsten

Det er utover sensommeren og tidlig høst at fuchsia gjør seg best. Det er også denne tiden plantene bruker til å herde seg - en voksen plante trenger hard ved og sterk bark. Jo lengere man kan beholde en plante utendørs, dess sterkere plante har man til neste års utplanting.

Dersom man har en større mengde planter satt ut i bed uten potte, lønner det seg å forberede evakuering fra høstens kulde i god tid. Spa dem opp og sett dem i "store nok" plastpotter. På denne måten blir det lettere å kunne flytte bestanden innendørs i siste øyeblikk senere. Den første frostnatten kan inntreffe når som helst.

Gjødsling og vanning (i den grad vi kan kontrollere det) reduseres gradvis fra begynnelsen av september og utover. Dette gjør at planten begynner å utvikle tykkere bark og stivere treverk: den forbereder seg til en dvaletilstand.

Det rette øyeblikk

for å flytte plantene inn er dagen før den første frostnatten. Siden dette er vanskelig å forutsi, også for Meteorologiske Institutt, må man selv vurdere det rette øyeblikket. Planter som har stått utsatt for frost en natt eller to kan likevel ha liv i røttene, og håpet bør ikke oppgis før etter et par måneder under forhold som har gitt skudd på de andre plantene.

Beskjæring

bør vente til våren dersom man har anledning til det. Det er ikke noe i veien for å trimme bort uønsket vekst på høsten, men det kan hende at man fjerner de greiner som ville ha kraftigst vekst neste vår, og lar sitte igjen greiner som ikke bryter. Dersom man har mange planter og lite lagringsplass kan det være nødvendig med en viss tilbakeskjæring om høsten.

Fuchsia blomstrer bare på ny vekst. Det vil si at alt gammelt treverk godt kan fjernes helt, men det er likevel ønskelig å beholde en del for formens og størrelsens skyld.

Navne-etikettene

med plantenes navn må friskes opp dersom vind og vær har gjort disse utydelige i løpet av sommeren. Se til at etikettene er godt festet og ikke forbyttes under overvintringen.

Riktig temperatur og lys i dvaleperioden

for overvintring skal ideelt være mellom +5 og +10° i den første perioden. Går temperaturen særlig over 12 ° vil plantene fortsette å vokse og siden der vanligvis ikke er nok lys til å produsere skikkelige forhold vil der dannes lange bleke groe-aktige skudd. Slik vekst er uønsket og lite pen. Dersom det ikke er mulig å gi de overvintrende plantene lav nok temperatur er den eneste løsningen å bruke kunstig lys så snart nye skudd begynner å vise seg. Plantene vil da naturligvis komme tidligere i vekst enn normalt. Lys er ellers ikke nødvendig for planter som er i dvale.

Lite vann

skal til mens planten er i dvale. Der er lite eller ingen aktivitet i planten og derfor lite vannforbruk. Fuchsia tar opp oksygen gjennom røttene, og dersom disse er for våte risikerer man at planten rett og slett drukner. På den andre siden skal jorda rundt røttene heller ikke tørke ut. Man lærer seg snart hvor tung en "passe våt" potte er, og kan kontrollere vanningen ved å løfte på pottene. Planter som ikke står i potte bør ha røttene pakket ned i fuktig torvstrø for å hindre uttørking. Hvis mulig kan hele planten gjerne begraves i torvstrø. Dette vil holde også treverket og barken fuktig.

I januar eller februar

passer det å begynne å vekke planter som har vært i dvale siden oktober/november. Temperaturen i rommet bør økes til ca 15-20 grader, og man må da bruke rikelig med lys.

Rikelig lys

er altså viktig for overvintringens siste fase, nemlig når plantene skal vekkes til live etter en dvaleperiode. Vanlige lyspærer gir strekning av planteveksten. Lysstoffrør gir en mer korrekt lystype. Veksthus-lys er naturligvis bra men ikke påkrevet for amatørdrakeren. Lyskilden bør henge så mye som mulig over midten av plantene, eventuelt bør plantene dreies rundt litt hver gang man ser at veksten bøyes mot lyset.

Ikke stol på at dagslyset er tilstrekkelig! På denne tiden av året er solen svak og ofte skjult. Og solen er virksom bare i noen få timer daglig. En voksende fuchsia skal ha godt lys minst 10-12 timer om dagen i denne perioden.

Mer vann

må til så snart det begynner å vise seg vekst. Vær likevel påpasselig og ikke la pottene bli for våte. Alt treverk bør dusjes ofte - helst en gang om dagen - og med lunkent vann. Hensikten med dette er å holde åpen gangene mellom barken og veden der sevje skal transporteres. Tørr innskumpet bark og gammelt treverk gjør det vanskelig å få eldre planter til å bryte.

Kniping

av skudd kan begynne så snart disse har fått to-tre bladpar. Ved å knipe vekst-punktene på en grein, vil denne dele seg i to (eventuelt 3) nye greiner. På den måten kan man oppnå en tett fin plante. En busk bør være symmetrisk og kompakt med så mye ny vekst som mulig. Det er på den nye veden at blomster vil komme. Kniping bør foretas i hele perioden før planten skal settes ut, og gjerne etter at planten er plassert i hagen også. Avhengig av blomstertypen, vil kniping bestemme *når* blomstring skal begynne. Enkle blomster vil komme mellom 6 og 8 uker etter kniping. Doble (fylte) blomster kommer mellom 8 og 12 uker etter kniping.